

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. V. Perfectionis detrimenta qu[a]e ex infirmitatibus & conualescentia
oriuntur: & ratio eis occurrendi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

fortitudinem in spiritualibus bonis; ego acerbitatem tuam in dulcedinem conuerto & tuam miseriam in magnam fœlicitatem. nam ego te obedientem efficio, humilem, temperatam, modestam, alijs compatiens, & omnium, etiam hostium amantem. Desine itaque conqueri, nomenque NOMI, & pulchre cognomen admitte: Deus enim te humiliavit; ut per me exaltaret; & Omnipotens afflixit te, ut mei causa te consolaretur.

CAPVT V.

PERFECTIONIS DETRIMENTA QUAE EX
infirmis & conualescentia oriuntur. & ratio
eis occurrendi.

VM HAC TENVS comoda & vtilitates retulerimus infirmitatum, & præclaros fines, quos DEVS D.N. per eas intendit: operæ pretium nunc est, earundem pericula ac detrimenta recensere, quæ ex eisdem contra perfectionem oriuntur; ut ea præueniendo, auertamus. Sæpe enim, quod DEVS in vtilitate nostram statuit: hoc nos ex incuria conuertimus in detrimentum. Et experimur in multis infirmis & valetudinarijs, infirmitatem corporis etiam spiritui communicari, & efficere, ut ipsa anima vitijs & imperfectionibus inficiatur, & infirmetur: tum quod desint illi orationis & meditationis exercitia, quæ illam sustentabant, & excitabant: tum quod spiritus debilis infirmo corpori immersus non aliud cogitet, quam de solatio & recreatione sua: ad quam quærendam & obtinendam, sensualitatis & cupiditatis passiones relaxantur: sicut è contrà iræ, & impatientiæ perturbationes, cum deest aliquid eorum, quæ desiderat. murmurando (ut ait Hugo de S. Victore de morbi grauitate, de medicamentorum acerbitate, de insipiditate ciborum, de infirmiorum & medicorum incuria. Et in singulis horum *quatuor* plures inuenit occasiones conquerendi, & impatienter ea ferendi, quibus admiscuntur multæ suspiciones, & iudicia temeraria: quæ eius anxietates, melancholias, & iras augent in eos, qui ipsius curam gerunt: & exaggerat, si qui sunt, defectus: alios verò mille, qui verè non sunt, sibi confingit; & molestias, ac difficultates, quas patitur, mirum in modum exaggerat. Quæ tamen oēs culpæ potius ex spiritus, quam ex corporis infirmitate oriuntur: Ipse tamen huic omnia tribuit: ut, quicquid caro appetit, obtineat; & eandem tanquam excusationis pallium accipit, ad occultandum aut excusandum malum, quod ipse facit; aliorum potius incuriæ, & infirmitatis grauitati, imò quodammodo ipsimet DEO, qui eam misit, illud attribuendo. Nam quemadmodum Adamus culpam suam excusauit,

Lib. 1. de
Claustro a
toma 6. 12.

Quatuor
infirmorum
querela.

lavit, dicens: *emulier, quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno, & comedi:* quasi dixerit, tu Domine huius mei lapsus es causa: eò quòd talem mihi mulierem dederis sociam: ita infirmus dicit: infirmitas, quam mihi misisti. causa est, cur talia faciam. quod si tu tanto onere non me pressisses: non frangerem ego iugum tuum. Sed Adami filio non patrocina bitur excusatio, quæ parenti non profuit: nam infirmitas non cogit liberum arbitrium, nec plus onerat premitve, quàm possit homo ferre absque peccato. Quare, si oneri succumbit, propterea id ei euenit, quod non recurrat ad ipsum DOMINUM, qui imposuit, ut auxilium præbeat ad portandum: sed arroganter præsumit solus portare eo modo, quo proprius illi spiritus dicitur.

HINC verò duo alia incommoda oriuntur, quæ tendunt ad contraria extrema. alterum est eorum, qui in suis infirmitatibus omnem suam cogitationem & fiduciam constituunt in remedijs medicorum; obliuiscunt ipsius DEI, qui præcipuus est omnium medicus. Quemadmodum fecit Rex f. *Asa* cum *egrotaret dolore pedum vehementissimo, & nec in infirmitate sua quasiuit Dominum, sed magis in medicorum arte confisus est.* Sed bene dicitur, quòd infirmitas fuerit *pedum*, per quos affectus animæ & gressus vitæ eius significantur. Hi enim verè magis infirmabantur, quàm corporis pedes. Sed ille non intellexit, quid Deus per illum dolorem illi significaret: voluit enim DEVS illum monere, ut ad se rediens prauos suos gressus, vitamque corrigeret: & ad verum cœlestem medicum pro verò remedio recurreret. sed quemadmodum *stupidus* quispiam, cum in hanc partem vocatur, in aliam se conuertit: ita ille à Deo vocatus, ut ipsum quæreret; ipso neglecto, ad terrenos medicos se conuertit: in quibus totam suam collocat fiduciam, contemnens diuinæ sapientiæ artem, pro arte medicinæ terrenæ.

SED neque in hoc satis rectè incedunt infirmi, iudicij & voluntatis suæ tenacissimi: qui in alterum extremum inclinantes, & corrigere, & docere volunt etiam ipsos medicos; eoque deducere, ut quod propria ipsorum voluntas & appetitus desiderat, ea medici præscribant: non tam periti & prudentis medici arti innitentes, quàm proprio suo iudicio, & sensuum appetitioni: quemadmodum infirmus ille g. *Naaman* Syrus, qui *Elifæi* Prophetæ consilium sequi recusabat, quo à lepra sanaretur; volens aliud sequi, quod proprium iudicium illi dictabat. Ex quo inobedienciæ & querelæ oriuntur multorum infirmorum, arrogantium sibi artem medicam: eò quòd cupiât medicamenta accommodare suis apprehensionibus, & appetitionibus: quæ ratione producunt magis & augent proprias infirmitates, & earum molestias.

HÆC LEPROA solet etiam adhærere ijs, qui existimant se esse spirituales. Qui, cum deberent esse Christi discipuli, facti sunt (ut S. Bernardus

ait)

e Gen. 3. 12.

Infirmi non imputes sed tibi.

Deo plus quàm medicinæ fidendū.

f. 2. PAR. 16 12.

Infirmi pedum.

Stupor infirmorum.

Nemo sibi medicus.

g. 4. Reg. 5 11.

Serm. 10. in
Cant.
Nimia cura
sui in vitio
est.

h Psa. 58. 10

I.

i Ma. 16. 25.

k loa. 12. 25.

l Rom. 9. 13.

Aut mar-
tyr, aut pœ-
nitens.

m Rom. 8. 6.

n Cap. 13. 14.

In Apologia
pro sua fuga

Infirmas
non proou-
randa, sed
toleranda.

ait) discipuli Hypocritarum: & ex Christi schola transferunt ad scholam Gale-
ni. quare totum suum studium, & curam ponunt in procuranda corporis
sanitate, & vita: non tanti facientes animæ salutem: Et præscripta cœlestis
medici pharmaca abijciunt, vt terrena præscripta sequantur; non quidem
omnino manifestè, sed occultè, pallio scilicet conseruanda sanitatis, ad ser-
uendum vltèrius, & melius eius largitori: adferentes pro se illud. Dauidis:
h fortitudinem meam ad te custodiam: quia non ob delicias meas, sed ob tuum
seruitium illam appeto.

§. 1. Sex remedia contra hæc incommoda.

INCIPIAMVS horum, in spiritu potiùs, quam in corpore, infirmorum
curationem à præscripto illo ac decreto, quod cœlestis Prothomedicus
suis constituit discipulis dicens: *qui voluerit animam suam saluam facere, per-
det eam: qui autem perdidit animam suam propter me, inueniet eam.* & *in vitam
aeternam custodit eam.* sed quomodo eam perdet? id faciet (ait S. Bernardus)
aut vitam suam tradendo in mortem, sicut *Martyr*; aut eam affligendo, si-
cut *pœnitens*: quamuis genus quoddam sit martyrij, *si spiritus facta carnis
mortificentur.* Noli errare sed certò tibi persuadeas: te non posse in hac vita
esse perfectum Christi discipulum: nisi alterum ex his Martyrium, aut v-
trumque corpus tuum subeat. Nam aut tolerandum tibi est martyrium do-
lorum, & infirmitatù quas Deus tibi miserit; aut, si corpore sanus viues, sub-
eundem tibi est martyrium pœnitentiarum & afflictionum, quas tu ipse
spontè subibis. Et fortè volet DEVS, te infirmari: quia, cum sanus es, mul-
tùm tibi indulges, aut indulgeres, si non infirmareris. Quod si vtrumque
Martyrium effugere studeas, non Christi, sed Epicuri discipulus eris, car-
nis scholam frequentans: *in cuius prudentiam* S. Apostolus dicit, *esse mortem,*
& *carnis sapientiam inimicam esse Deo: legi enim Dei non esse subiectam,* sed re-
bellem: quia tota illa in eo est, vt n *curam eius facias in desideriis,* & propen-
sionibus eius explendis. Non id dico, vt tu ipse infirmitatem quæras, aut
culpabilem eis præbeas occasionem: sed vt sanctos Martyres imiteris, qui
(vt S. Athanasius ait) prudenter subducebant se ab ira Tyrânorum & carni-
ficum: quando autem Deus illos eorum manibus tradebat, cum hilaritate
Martyrium acceptantes, patienter tormenta tolerabant: ita etiam, quod in
te est, prudenter debes sanitatem tuam conseruare, morbumque præueni-
re: si tamen Deus corpus tuum doloribus & afflictionibus tradiderit am-
plectere cum gratiarum actione hoc Martyrium: & molestias, quæ solent
ipsas aegritudines comitari patienter omnia tolerando, & magnæ felicità
tuæ tribuendo, quod Martyrum Regem, saltè in hoc dolorum Mar-
tyrio imiteris, qui fortè dignus non es, cum in Martyrio sanguinis imitari.

COGITA,

COGITA, te arborem esse, in o *monte myrrha* plantatam iuxta Iesum Christum Saluatorem tuum, qui in eodem monte semper habitauit. Et quem admodum, quando huiusmodi arbores parum myrrhae per poros proprios distillant, excorticantur in aliquibus partibus, & punguntur, vt distillent copiosorem: ita DEVS D.N. videns te, dum sanus esses, ne te ipsum vinces, parum myrrhae mortificationum sponte proferre: voluit infirmitatibus ac doloribus te pungere vt in eis te exercendi occasionem haberes. par est autem, operam dare: vt sis *Myrrhae* arbor valde fecunda & copiosa in patientia: & ne in *spinam* degeneres ob impatientiam: tuis alios querelis pungendo, malis que tuis exemplis eorum conscientias lædendo. Cogita, *quatuor* illas res, quæ sunt in infirmitate, esse instar *quatuor* styloꝝ, quibus Deus te pungit: non vt alios tu mortifices; sed te ipsum, in tolerandis corporis doloribus, *medicamentorum* acerbitate, *fastidio*, siti, & infirmiorum *negligentiis*. NAM licet huiusmodi aduersis imponat tibi spineam *coronam* in hac vita; simul tamen fabricat tibi magnæ gloriæ *coronam* in altera: quam per patientiam consequeris: & per eandem corpori tuo dabit *quatuor* gloriosas dotes, faciens illud *immortale, imparabile, agile, & spirituale* ac splendidum; & sic omnibus tuis laboribus finem imponet in æternum; *pdans* tibi (vt ipse promittit) *coronam* hanc præclaram pro afflictione, quam iustinisti; & *pro cinere*, quo te operuisti. Quod etiam dixit Christus Dominus S. Catharinæ Senensis, apprensus ei cum duplici corona, altera *spinarum* in vna manu; altera *rosarum* in altera: dicens, vt alteram earum sibi eligeret, quam vellet in hac vita; ita tamen, vt, quam nunc reijceret, reciperet in altera vita. Illa verò ex eiusdem Domini, qui eas ostendebat, inspiratione, *spinarum* coronam elegit, & absque vlla mora capiti suo infixit: vt suo sponso, qui simili coronatus fuerat, similior euaderet: alteram verò *rosarum*, in alteram vitam reiecit: in qua flores nunquam marcescunt, nec prosperitates finiuntur: quia sunt æternæ. ô si huiusmodi electionem facere posses, gauderes, te in isto lecto sic coronatum iacere spinea corona, quam tuus Saluator tibi imposuit: tanta enim eius est charitas, vt sapius etiam in hac vita, dum spinam corpori infigit, rosam simul in spiritu inferat: conuertens scilicet spinam in rosam: vt ægros ipsos magis in infirmitate recreet, quam ipsi sani recreentur in sanitate; maiusque tribuat eis in dolore solatium, quam alij habeant in requie. Et quia hoc nõ intelligis, tu ipse es in te crudelis; maximumque tibi adfers detrimentum, cum te tanto solatio priuas. Id enim signauit sapiens, cum dixit: *qui impatiens est sustinebit damnum*, cum enim paruum damnum ferre reculas, coges multa & grauiora in corpore & anima, in hac & futura vita tolerare. quot enim commoda diximus adferre *P A T I E N T I A M*: tot incommoda adfert, quæ illi aduersatur impatientia. repellit enim hæc omnia

Tom. 1.

Zzz

com-

2.

o Cant. 4. 6.

Ex Plinio
lib. 12. c. 14.Myrrha sis
fragrans
non spina
pungens.

3.

Corona nũc
spinea, post
gloriosa.p Isai. 61. 3.
In eius vita.

4.

spina mu-
atur in
rosam.

q Pro. 19. 10.

Patientia
comparatio
tionem ex
uat.

Luc. 16. 11.

Canis La-
zar. medi-
cus.

5.
Medico pro-
pter Deum
obtempera.

Eccli. 38. 4.

In eius vita.

6.
Eccli. 38. 2.

1. Cor. 3. 7.

Deus per me-
dicos sanat.

Isa. 38. 2.

commoda, quæ illi erant à DEO, ab eius Angelis, & alijs hominibus ven-
tura: Qui, licet ex propensione sua commiseratione tangantur: solent ta-
men impatientem huiusmodi infirmum cuitare. Contra verò etiam duri-
ores propendunt ad commiserationem eius, quem vident esse valde patientem.
Propterea enim Christus D. N. dixit: *canes lnxisse vlcera patientis La-
zar.* quia enim nec panniculum habebat, quo ea tergeret; nec medicamen-
ta, quibus curaret: disposuit prouidentia diuina, vt *canum* linguæ loco mol-
li panniculi, & suauium medicamentorū, illi mederentur: vt & sordes pur-
garent; & dolorem, quo afficiebatur, lenirent. Vt ex hoc intelligas diuinam
prouidentiam etiam crudelia corda vt canes immutare, & emollire, vt infir-
mis patientibus compatiantur, & ministrent.

HVIC PATIENTIE spiritui coniungere debes spiritum OBEDIENTIE,
vt medicis obtemperes in omnibus, quæ prudenter in tuam sanitatem con-
stituunt: etiam si aspera illa sint, ac sensui ingrata. extollenda verò est inten-
tio tua ad finem sublimiorem. non enim hæc obedientia propter sanitatem
solam est præstada: (nam hoc & gentiles & peccatores faciunt) sed quia Deo
placet, gratumque est, quod medico obedias: siquidem ipse dixit: *honoram
medicum, propter necessitatem*, quia eo opus habes, *etenim illum creauit altissi-
mus*, qui honor non solum consistit in *reuerentia*, qua dignus est; aut *mercede*,
quæ illi debetur: sed etiam in *obedientia* qua paretur ei in ijs, quæ circa meam
sanitatem præscribit: nam qui in ijs ei non obtemperat: eundem contem-
nit, quasi parui faciens eius peritiam, & quæ præscribit. alioquin, cum tu-
am sanitatem ad eum desideres: non negligeres, quod ille præscribit. Hoc mo-
nitum spectat magis ad eos religiosos, qui ex legibus suis habent, vt ægritu-
dinis tempore obediant medicis corporis dirigentes scilicet eam obedi-
entiam ad finem ipsius religionis. Quemadmodum S. Bernardus, cum à suo
Abbate iuberetur obedire cuidam rustico, qui se obtulit ad eum curandū;
quamuis ille, quædam valde disparata præscriberet, subiiciebat ipse suum
iudicium, ei que ita in omnibus parebat, atque si ipsemet DEVS eadē iuberet.

Ex quo fit, quod hæc obedientia non debeat præstari, collocando pro-
priam fiduciam in ipsis medicis; sed in prouidentia DEI, à quo est *omnis me-
dela*. ipsius enim est efficere, vt medici scopum attingant; & medicamenta
suam habeant efficacitatem: eum in modum, quo dixit Apostolus: *u neque
qui plantat est aliquid, neque qui rigat: sed qui incrementum dat Deus*. ita neque
medicus, qui aliquid præscribit; neque infirmarius, qui illud exequitur, sa-
nitatem dant ægroto; sed ipse DEVS, qui eos dirigit: vtens eorum industria;
addens verò, quod illis deest: vt adhibita remedia, suum effectum conse-
quantur. ac propterea sæpè adfert sanitatem per media, quæ videntur con-
traria, & repugnantia, *xposita*. exempli causa, *massa de ficis calida super vulnus*

calidum,

calidum, vt sanaretur; & y lmiendo lutum ex spuro super oculos cæci, vt visum reciperet, extrahendo; z fel ex intestinis piscis, ad sanandum oculos, in quibus esset albugo. Et propterea dicitur, etiam aqua ei mederi, qui sit aliàs superuicturus: nam si Deus vult sanitatem reddere, id ea via facit, de qua minus cogitatur: quæ vt plurimū est, obedientia prudentibus & Christianis medicis exhibita: quia nō faciet Deus infirmis inobedientibus, & proprias voluntates sequētib; sicut noluit sanari Naaman, donec se subijceret & obediret Eliseo. Refert tamen non parum, q; medici arti suæ virtutē etiā coniungant; & industriæ, ac diligentæ humilem in Deo fiduciam: orantes, vt feliciter euenire iubeat, quæ ipsi præscribunt, quemadmodum monet Ecclesiasticus, de eis dicens; b ipsi vero Dominum deprecabuntur, vt dirigat requiem eorū, & sanitatem propter conversationem illorum. & ita ipsis medicis expedit ratione officij sui, quod multis aliàs erroribus & periculis est expositum. ac propterea favore & auxilio Dei opus habent, ne in illa incidant, cum iactura etiam suæ opinionis, eò quòd plus æquo arti suæ tribuerint.

§. 2. Remedia incommodorum conualescentiæ.

SEd VT ad ipsos infirmos redeamus, necesse est, eos cognoscere impugnationes inimici in reliquijs infirmitatum; & nominatim in conualescentiæ, in qua solent vt plurimū in quinque vitia impingere; gulam scilicet, otiositatem, relaxationes prophanas: inconstantiam in ijs quæ benè proposuerant, dum infirmitate premerentur; obliuionem, & iugritudinem beneficiorum acceptorum.

GULA est veluti dux, prætextu necessitatis, ad vires deperditas reparandas, excedunt enim hoc nomine tam in quantitate, quàm in qualitate ciborum, cum detrimento virtutis temperantiæ: imò aliquando etiam ipsius recuperatæ sanitatis. Gulam sequitur OTIOSITAS, ex prætextu debilitatis: quare nimio somno indulgent, aditumq; pigritiæ præbent, ac tædio piorum exercitiorum, orationis, & familiaris cum Deo consuetudinis, à quo sanitatem receperunt. Et quoniam Dæmones statim accurrunt ad otiosos: non negligunt, eos, ad malas cogitationes, & inutilia desideria incitare. De huiusmodi. n. infirmis, & valetudinarijs, valde aptè intelligitur dictū illud sapiētis c in desideriis est omnis otiosus. variatū sc. deliciarū, & inaniū colloquiorum, ac recreationū. Nam statim Sathanas, proponit illis RECREATIONES aliquas vitiosas, & PROPHANAS, suiq; status ac p̄fessionis indignas, ad quas tamen facile accedunt, quasi infirmitas potestati eis faceret videndi, audiendi, & de omnibus, quæ illis in mentem veniūt, colloquendi; aut etiam faciendi, quod ipsos aliàs non decet. Ex quo prouenit vt ipsamet d desideria, (vt idem Sapiens dixit) ipsos occidant, crucient scilicet culpīs, & earum remorsibus. Hinc etiam oritur, vt feruentia illa PROPOSITA, quæ in infirmi-

y Ioan. 7. 96
z Job. 6. 9.
Obediens etiam per contraria sanatur.
a 4. Re. 5. 14.

Medicum iuuat pietas.

b Eccl. 38. 14.

Quinque vitia conualescentiæ.

1. Gula.

2. Otium.

c Pro. 13. 4. iuxta LXX

3. Recreatio prophana.
d Pro. 21. 25.

4
Inconstan-
tia.
c. lob. 15. 33.

5.
Ingrati-
tudo.

c. 2. Para. 32.
25.
4 Reg. 20.
12.
Isai. 39. 1.

Ingratitudo
Ezechie
regis.

g. 2. Par. 32.

Tentatio
virtutem
probat.

tate conceperant, FRIGEScant, sintque quasi *e oliua proiciens florem suum*. Cū enim DEVS ita infirmum emolliuerit, vt flores bonorum propositorum produceret, is in conualescentia ita eos projicit à se, vt nullum fructum adferant. Et ita incidit in quintum vitium, quod est *ingratiitudinis* beneficiorum acceptorum à Deo in decursu infirmitatis, & modo, quo ab ea fuit liberatus: nec eorum aliter est memor, quàm vt cum iactantia quadam & superbia eis referendis recreetur: non dans *gloriam*, DEO, cuius verè est; nec *gratias* agens, quas propter illa meritò debuit.

HORRENDVS est casus Regis Ezechie: cui DEVS in aegritudine adeo fuit ob lacrymas, cum quibus orauit: vt, cum adeo prodigioso miraculo, quale supra retulimus, illi dederit sanitatem, pro cuius gratitudine, laudis Canticum valde pium cecinit, & nihilominus addit Scriptura diuina: *e sed non iuxta beneficia, qua acceperat, retribuit: quia eleuatum est cor eius, & facta est contra eum ira*. Nam cū Rex *Babylonis* misisset ad eum *litteras & munera*, vt de recuperata sanitate illi congratularetur; & intelligere posset miraculum, quod in ea recuperanda DEVS fecerat: Ezechias inaniter letatus ea legatione, *offendit legatis*, non sine iactantia, *omnes* suas diuitias, & *thesauros*, retulitque miraculum, quod illi scire cupiebant: non dans gloriam Deo, qui fecerat; nec eius magnalia prædicans cum intentione & zelo legatos ipsos, & reliquas provinciarum eorum gentes conuertendi, vt verum DEVM agnoscerent, & adorarent; eique, vt par erat, seruirent. Quam ob rem adeo est Deus iratus: vt statim miserit ad eum Isaiam Prophetam, à quo culpæ suæ grauitatem agnosceret. (adeo enim vanitas eum excæauerat, vt culpam suam non agnosceret) minatusque est illi horrendas pœnas, quas Deus statim misisset, nisi humili sua pœnitentia eas præuenisset; & vt in aliud tempus differrentur, impetrasset. Illud verò magnum meritò incutit merum, quod in eo casu addit Scriptura: *g dereliqui eum Deus, vt tentaretur: & nota fierent omnia, quæ erant in corde eius*: quasi diceret: elatus fuit superbia intus in corde suo, ob acceptos à Deo fauores, & beneficia: suis ea meritis tribuens. ideoque permittit Deus tentationem illam: vt superbia, quæ latebat, prodiret exterius, & agnosceretur ac curaretur. Si igitur hæc Regi adeo zeloso & sancto euenerunt: quomodo non timebunt, qui ex suis infirmitatibus conualuerunt, magnaque à Deo beneficia perceperunt, si ingratos se præbeant, & acceptis beneficijs abutantur? Noli multum inaniter tribuere bonis affectibus, ac desiderijs, quæ in tua infirmitate concepisti: non enim quidquid splendet est aurum; nec desideria illa & animi proposita Deo seruiendi adeo sunt solida, & firma: sicut tu existimas, nec humilitati inniruntur, quam tu cogitas. Vt ergo hunc errorem deponas, accedit desertio à Deo; & permittit tentari te, & succumbere. idque interdum, non

vehe-

vehementibus tentationibus, sed leuibus, ac facilibus: quales fuerunt huius Regis. vt ipsa experientia agnoscas; quanta tua sit imbecillitas, & miseria. siquidem parua adeo occasiones sufficiunt, ad te in magna vitia deiciendum; & ex ipsis diuinis beneficijs nouorum peccatorum occasionem cum superbia, & ingratitude fumendam.

Ex alieno igitur periculo disce, cautus esse: daque operam, vt bonorum desideriorum flores, quae Deus tibi in angustijs infirmitatis dedit, fructum statim proferant: executioni ea mandando, quantum licebit; & fidelem te praebendo in exequentis bonis inspirationibus in gratiarum actionem, ob sanitatem, a Deo propterea forte collatam, quod te ad eas exequendas obtuleris.

MEMOR esto, Christum D.N. non sine causa, cum duos infirmos in suis grabatis iacentes, pedum & manuum vsu priuatos, sanitati restitueret, vtrique dixisse: *h tolle grabatum tuum, & ambula: eosque statim grabatum ipsum supra se sustulisse, & ambulasse.* vt intelligas: quando Deus sanitatem tibi impertit, suamque voluntatem inspirat: debere te merito in gratiarum actionem statim illam exequi, etiamsi onus sit graue: nam, qui sanitatem dat, vires quoque dabit, ad pondus tollendum, quod cum illa imponit. Quod si Daemon, aut caro tua, & prauis consiliarij, dissuadeant: responde, quod Paralyticus ille cum reprehenderetur, quod grabatum suum tolleret in die Sabbathi: dixit enim: *qui me sanum fecit, ille mihi dixit: tolle grabatum tuum, & ambula.* & hoc mihi satis est, vt id praestem. Quod si in hoc fidelis non eris: merito potes penam timere, quam eidem Paralytico Christus Dominus fuit minatus dicens: *iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.*

ACCIPERE exemplum eius quod facere debes, in S. illo viro SERVULO paupere & infirmo. de quo S. Gregorius haec refert: quod vsque ad finem vitae in grabato paralyticus iacebat; nec stare poterat: nec vnquam in lecto surgere, vel ad sedendum valebat: nunquam manum suam ad os deducere, nunquam te potuit in latus aliud declinare: nec tamen propterea otiosus vnquam erat. & cum nequaquam literas nosset: ex Eleemolyna tamen, quam accipiebat, Scripturae Sacrae sibi met codices emerat: & religiosos quosque in hospitalitatem suscipiens, hos coram se legere, studiosè faciebat, factumque est, vt iuxta modum suum plene Sacram scripturam disceret: vt seorsim eam meditaretur. studebat autem semper, in dolore gratias agere: hymnis Deo, & laudibus, diebus ac noctibus vacare. Quamobrem promeruit in hora mortis Angelorum laudes in caelo audire: ad quas, dum aurem cordis intenderet. Sancta illa anima carne soluta est. Quae scilicet exeunte, tanta illic fragrantia odoris aspersa est: vt omnes, qui illic aderant in aestimabili suauitate replerentur, quousque corpus eius sepulturae trade-

1.
Bona proposita max. exequere.

2.
h Marc. 2. 11
Ioan. 5. 9.

Grabatum statim tollendum.

3.
4 Dialog. 14
S. Seruli infirmi exercitia.

”
”
”
”
”
”
”
”
”
”
”
”

retur: in testimonium gloriæ, qua eius anima fruebatur, ob dolores, quos in terra fuerat perpeſſus. Ex quo exemplo, intelliges, feruenti etiam pauperi non deesse, unde possit *Elemosynas* facere: & licet ægroto, *occupationem* tamen non deesse; & ignarum, inuenire tamen *industriam*, qua sapiens euadat; & quamuis Paralyticum, & manuum ac pedum vsu priuatum: habere tamen *cor & linguam liberâ* ad laudes diuinas decantandas; & gratias continuas Deo suo in medijs suis doloribus agendas. Quod si D. vs ab illis calamitatibus cum liberet: perdurare tamen in diuinis laudibus, ob nouam causam ac titulum, quo ad eas agendas se videt obstrictum.

4
i Luc. 17. 15.
Gratus sis
sanitate re-
cepit.

ESTO denique memor Samaritani illius, quem CHRISTVS Dominus noster cum alijs nouem socijs à lepra mundauit; & tamen solus rediit, cum magna voce magnificans Deum, gratiasque ei agens. cuius fidem animiq; gratitudinem ipse Christus approbavit; reliquorum vero nouem ingratitude & doluit, & reprobauit: quod cum essent Israelitæ, magisq; propterea teneretur ad gratitudinem: eam tamen ingrati neglexissent; non agnoscentes beneficium, nec bonum socij exemplum sequentes. Vt plurimum enim, ex infirmis, qui sanitati restituntur, etiam si in petenda sanitate feruentes omnes sint, & importuni: plurimi tamen sunt in gratiarum actione negligentis. Tu autem da operam, vt sis ex numero paucorum, feruentior in agendis gratijs; quam in petendis: vt DEVS cœlestia sua dona tibi multiplicet, sicut solet ijs, qui se gratos ostendunt.

CAPVT VI.

VLTIMA AD MORTEM INFIRMITAS,
& horrenda illius hora tentationes, earumq;
remedia.

QUAMVIS Sathanas nostræ perditionis audidissimus, toto vitæ nostræ decursu non cesset, horrendis nos tentationibus aggredi, vt suo loco dicemus, & multo minus officium hoc negligat tempore aliarum infirmitatum; in vltima tamen, quæ illum non latet, a iram suam magnam magis ostendit: sciens quod modicum tempus habeat, ad nos aggrediendos: & nisi tunc nos vincat, in æternum se victum mansurum. Cuius horrendi cōflictus depicti sunt in illa visione, quam refert S. Ioannes in Apocalyp. dicens: b Ecce vidi equum pallidum, & qui sedebat super eum, nomen illi MOR S, & INFERNVS sequebatur eum. Quis in illo certamine equus est pallidus, nisi corpus infirmum, macrum, ac decolor ex infirmitate? quis vero illi cum MORTIS cognomine infidet, nisi MORS ipsa: quæ aculeum &

a Apoc. 12.
12.

b Apoc. 6. 8